



EUROPEES PARLEMENT

2014 - 2019

Commissie juridische zaken

2015/2053(INI)

21.4.2015

ONTWERPVERSLAG

over de mogelijke uitbreiding van de bescherming van geografische aanduidingen door de Europese Unie tot niet-landbouwproducten (2015/2053(INI))

Commissie juridische zaken

Rapporteur: Virginie Rozière

Rapporteur voor advies (*):
Nicola Danti, Commissie interne markt en consumentenbescherming

(*) Procedure met medeverantwoordelijke commissies – Artikel 54 van het Reglement

PR_INI

INHOUD

	Blz.
ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	3
TOELICHTING	7

(*) Medeverantwoordelijke Commissies – Artikel 54 van het Reglement

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over de mogelijke uitbreiding van de bescherming van geografische aanduidingen door de Europese Unie tot niet-landbouwproducten (2015/2053(INI))

Het Europees Parlement,

- gezien de Overeenkomst van de Wereldhandelsorganisatie (WTO) inzake de handelsaspecten van de intellectuele eigendom (TRIPs),
 - gezien het Groenboek van de Commissie getiteld "Optimale benutting van Europa's traditionele kennis: mogelijke uitbreiding van de bescherming van geografische aanduidingen door de Europese Unie tot niet-landbouwproducten" (COM(2014)0469),
 - gezien Verordening (EU) nr. 1151/2012 inzake kwaliteitsregelingen voor landbouwproducten en levensmiddelen¹,
 - gezien Verordening (EU) nr. 1308/2013 tot vaststelling van een gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten ("integrale GMO-verordening")²,
 - gezien Verordening (EG) nr. 110/2008 betreffende de definitie, de aanduiding, de presentatie, de etikettering en de bescherming van geografische aanduidingen van gedistilleerde dranken³,
 - gezien Verordening (EU) nr. 251/2014 inzake de definitie, de aanduiding, de aanbestedingsvorm, de etikettering en de bescherming van geografische aanduidingen van gearomatiseerde wijnbouwproducten⁴,
 - gezien het advies van het Comité van de Regio's van 12 februari 2015,
 - gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 18 februari 2015,
 - gezien artikel 52 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie juridische zaken en de adviezen van de Commissie interne markt en consumentenbescherming, de Commissie internationale handel en de Commissie cultuur en onderwijs (A8-0000/2015),
- A. overwegende dat voor de WTO de geografische aanduidingen aanduidingen zijn die aangeven dat waren hun oorsprong hebben op het grondgebied van een lid, of een regio of plaats op dat grondgebied, waarbij een bepaalde kwaliteit, reputatie of ander kenmerk

¹ PB L 343 van 14.12.2012, blz. 1.

² PB L 347 van 20.12.2013, blz. 671.

³ PB L 39 van 13.2.2008, blz. 16.

⁴ PB L 84 van 20.3.2014, blz. 14.

van de waren wezenlijk valt toe te schrijven aan zijn geografische oorsprong;

- B. overwegende dat de traditionele Europese kwaliteitsproducten een cultureel erfgoed van de Unie vormen en een essentiële schakel zijn tussen het sociale en economische leven in talloze Europese regio's, waar zij activiteiten in stand houden die direct verbonden zijn met de plaatselijke realiteit, in het bijzonder in plattelandsgebieden;
 - C. overwegende dat de Europese regio's zeer veel niet-landbouwproducten voortbrengen die gebaseerd zijn op een traditionele kennis op een zeer hoog niveau;
 - D. overwegende dat de kwaliteit, de reputatie of andere kenmerken van een product door zijn oorsprong bepaald kunnen zijn;
 - E. overwegende dat de traditionele Europese producten, vanwege hun kwaliteit, en als zodanig gevraagd zijn, het voorwerp kunnen zijn van misbruik;
 - F. overwegende dat een passende bescherming van geografische aanduidingen van niet-landbouwproducten op Europees niveau de bestrijding van namaak mogelijk maakt en oneerlijke concurrentie en misleiding van de consument voorkomt;
 - G. overwegende dat de consument steeds meer belang hecht aan niet alleen de veiligheid, maar ook de oorsprong en de productiemethoden van producten;
 - H. overwegende dat de geldende nationale wetten voor de bescherming van niet-landbouwproducten in de lidstaten een verschillend beschermingsniveau bieden en dit een probleem vormt voor de doeltreffende bescherming op het Europees grondgebied;
 - I. overwegende dat de EU tijdens haar internationale handelsbesprekingen alleen maar baat kan hebben bij een geharmoniseerde Europese wetgeving op dit gebied;
1. is ingenomen met het initiatief van de Commissie om een openbare raadpleging te houden over de mogelijke uitbreiding van de bescherming van geografische aanduidingen door de Europese Unie tot niet-landbouwproducten;
 2. steunt de invoering op Europees niveau van een specifiek beschermingsinstrument voor niet-landbouwproducten, waardoor aan de lokale industriële en ambachtelijke productie meer waarde wordt toegekend en het vertrouwen van de consument wordt versterkt;
 3. verzoekt de Commissie zo spoedig mogelijk een voorstel in te dienen voor een dergelijk instrument, voorafgegaan door de uitvoering van een effectbeoordeling;

Toepassingsgebied

4. wijst er nog eens op dat het verband met het afgebakende gebied onmisbaar is om de vakkennis te kunnen aantonen en de kwaliteit van het product vast te stellen;
5. benadrukt dat dit verband verschillende vormen kan aannemen: wanneer er sprake is van een onderscheid tussen productie in het beschermd gebied met uit dat gebied afkomstige grondstoffen en alleen maar productie binnen het gebied, dient dat onderscheid te worden aangebracht;

6. is voorstander van een ruime definitie die de erkenning inhoudt van het verband tussen het product en het door een geografische aanduiding afgebakende gebied, en tegelijkertijd bescherming biedt aan niet-geografische namen, maar die duidelijk verwijzen naar het afgebakende gebied;
7. steunt in dit verband de opneming in de beschermingsregeling van niet-tekstuele tekens of symbolen die ondubbelzinnig in verband worden gebracht met een regio;
8. onderstreept dat het etiket/herkenningsteken/merk/logo voor de geografische aanduiding van niet-landbouwproducten eenvoudig moeten zijn, gemakkelijk herkenbaar en geschreven in de taal van het land van herkomst van het product;
9. benadrukt dat bepaalde aanduidingen van de bescherming van geografische aanduidingen moeten worden uitgesloten, zoals soortnamen of gelijklopende geografische aanduidingen; voegt toe dat in dit verband de uitzonderingen vermeld in artikel 6, leden 1, 3 en 4 van Verordening (EU) nr. 1151/2012 inzake geografische aanduidingen voor landbouwproducten, als voorbeeld kunnen dienen;

Registratieproces

10. pleit voor een verplicht registratieproces, dat met name in geval van een geschil de handhaving van rechten meer zekerheid biedt;
11. is van mening dat deze registratie in twee stappen moet plaatsvinden: een plaatselijke beoordeling van specifieke kenmerken die is toevertrouwd aan de nationale of regionale autoriteiten en een enkele registratieregeling op Europees niveau, om de naleving van de gemeenschappelijke EU-brede criteria te waarborgen;
12. stelt voor het beheer van deze regeling op Europees niveau door het Bureau voor harmonisatie binnen de interne markt (BHIM) te laten uitvoeren;
13. onderstreept dat deze regeling de kosten en de administratieve lasten voor de ondernemingen moet beperken, en voldoende garanties moet bieden aan de consument;
14. is van mening dat een dergelijke regeling de aanvragen voor de registratie van geografische aanduidingen aan de betrokken ondernemingen moet overlaten, met name wat betreft het productiedossier waaraan de geografische aanduidingen moeten voldoen;
15. steunt een flexibele benadering van de in het productiedossier opgenomen criteria om de ontwikkeling van productieprocessen en toekomstige innovatie mogelijk te maken en te bevorderen;
16. is van oordeel dat ten minste de volgende criteria in het productiedossier moeten zijn opgenomen: gebruikte grondstoffen, omschrijving van het productieproces, bewijs van de band met het gebied, aspecten van maatschappelijk verantwoord ondernemen;
17. stelt voor dat de producenten, hun verenigingen en de bedrijfsorganisaties de voornaamste entiteiten zijn om de registratie van een geografische aanduiding voor niet-landbouwproducten aan te vragen;

18. benadrukt dat een bijdrage van de producenten zou kunnen worden gevraagd voor de verkrijging van een geografische aanduiding, mits het een eenmalige bijdrage is, deze billijk is ten opzichte van de gemaakte kosten en in de gehele EU op dezelfde wijze toegepast wordt;

Gebruik naast oudere rechten

19. herhaalt andermaal dat het gebruik van geografische aanduidingen naast oudere rechten moet worden gewaarborgd;
20. onderstreept dat de relatie tussen handelsmerken en geografische aanduidingen duidelijk moet worden vastgelegd om conflicten te voorkomen;
21. stelt voor dat de lidstaten een passende overgangsregeling verzorgen voor reeds beschermde aanduidingen;

o

o o

22. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

TOELICHTING

De kwaliteit, de reputatie of andere kenmerken van een product kunnen worden toegeschreven aan de geografische oorsprong ervan. Geografische aanduidingen zijn plaatsnamen (of ook, in bepaalde landen, woorden die met de plaats in verband gebracht worden) die gebruikt worden om de producten afkomstig uit deze plaatsen te identificeren.

De Europese Unie kent tal van dergelijke producten die vervaardigd worden met behulp van traditionele kennis en productiemethoden: de messen uit Laguiole, het kristal van Bohemen, Schotse tartan, het marmer uit Carrara of de tapijten uit Aubusson. Deze producten maken integrerend deel uit van het culturele, maatschappelijk en economische erfgoed van een bepaalde plaats, en getuigen van de omvang van de vakkennis en het culturele erfgoed van Europa. Zij geven vorm aan een geschiedenis, een expertise, talent.

Omdat zij het resultaat zijn van deze vakkennis, omdat zij kwaliteitsproducten zijn, en als zodanig veel gevraagd, omdat zij illustratief zijn voor een locatie, een cultuur, wordt vaak misbruik gemaakt van deze producten; Dit misbruik is op twee manieren schadelijk. Allereerst schadelijk voor de consumenten, die producten denken aan te schaffen die representatief zijn voor de plaatselijke vakkennis en uiteindelijk met producten opgescheept zijn die overal worden gefabriceerd behalve op de plaats waar zij geacht gemaakt te zijn, vaak zonder enige eerbied voor de tradities die aan hun bekendheid hebben bijgedragen. Voorts schadelijk voor de ondernemingen die beconcurrereerd worden door producten die misbruik maken van hun reputatie en voor lagere prijzen worden verkocht. Met onder meer als bijkomend effect de afbreuk aan het imago en de reputatie van authentieke producten.

De kwestie doet zich niet meer voor wat landbouwproducten betreft, die sinds 1992 op Europees niveau bescherming genieten. Daarentegen bestaat er op Europees niveau geen regelgeving die de benaming van industriële en ambachtelijke producten beschermt. Met het oog hierop hebben tot op heden 15 lidstaten mechanismen ingevoerd ter bescherming van geografische aanduidingen van niet-landbouwproducten. Deze bescherming is echter wisselend, geografische aanduidingen worden nu eens beschermd door het bedrogdelict, dan weer door het merkenrecht of door specifieke voor geografische aanduidingen geldende regelingen. Bovendien is er geen sprake van uniforme bescherming: er zijn niet alleen aanzienlijke verschillen tussen de lidstaten die geografische aanduidingen bescherming bieden door middel van specifieke regelingen, per bedrijfstak of horizontaal, maar er zijn ook verschillen wat betreft toepassingsgebied, kosten en beschermingsniveau van deze specifieke beschermingsregelingen.